

Na osnovu člana 205. Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 6/06, 75/06, 44/07, 84/09) ministar komunikacija i transporta Bosne i Hercegovine donosi

NAREDBU O HOMOLOGACIJI VOZILA U POGLEDU EMISIJE GASOVITIH ZAGAĐIVAČA IZ MOTORA U ZAVISNOSTI OD GORIVA KOJE ZAHTJEVA MOTOR

I PODRUČJE PRIMJENE

Član 1.

Vozila kategorije M i N, kako su navedena u tabeli A, u pogledu ispitivanja predviđenih za ova vozila u tabeli B, moraju biti homologovana u skladu sa ovom naredbom.

Tabela A. PRIMJENLJIVOST

KATEGORIJA VOZILA	NAJVJEĆA MASA(TNDM) ¹	VOZILA POGONJENA MOTORIMA SA SPOLJNIM IZVOROM PALJENJA UKLJUČUJUĆI HIBRIDNA VOZILA			VOZILA POGONJENA MOTORIMA SA SAMOZAPALJENJEM UKLJUČUJUĆI HIBRIDNA VOZILA
		BENZIN	NG ^(a)	LPG ^(b)	
M ₁	≤ 3,5 t	R83	R83	R83	R83
	> 3,5 t	R83	-	-	-
M ₂		R83	-	-	R49 ili R83 ^(c)
M ₃		R83	-	-	-
N ₁		R83	R49 ili R83	R49 ili R83	R49 ili R83
N ₂		R83	-	-	R49 ili R83 ^(c)
N ₃		R83	-	-	-

(a) NG (Natural Gas) – prirodni gas

(b) LPG (Liquefied Petroleum Gas) – tečni naftni gas

(c) Ova naredba primjenjuje se samo za vozila sa referentnom masom² ≤ 2840 kg kao proširenje homologacije dodijeljene za motore korišćene u vozilima kategorije M1 ili N1. „R49 ili R83“ znači da proizvođači mogu provesti homologaciju u skladu sa ECE pravilnikom br. 49 ili ECE pravilnikom br. 83.

Tabela B. ZAHTJEVI

ZAHTJEVI	VOZILA POGONJENA MOTORIMA SA SPOLJNIM IZVOROM PALJENJA KATEGORIJE M i N UKLJUČUJUĆI HIBRIDNA VOZILA			VOZILA POGONJENA MOTORIMA SA SAMOZAPALJENJEM KATEGORIJE M ₁ i N ₁ UKLJUČUJUĆI HIBRIDNA VOZILA
	BENZINOM POGONJENA VOZILA	VOZILO SA DVJЕ VRSTE GORIVA	VOZILO SA JEDNOM VRSTOM GORIVA	DIZEL GORIVOM POGONJENA VOZILA
GASOVITI ZAGADIVAČI	DA (najveća masa ≤ 3,5 t)	DA (ispitivanje sa obe vrste goriva) (najveća masa ≤ 3,5 t)	DA (najveća masa ≤ 3,5 t)	DA (najveća masa ≤ 3,5 t)
ČESTICE				DA (najveća masa ≤ 3,5 t)
EMISIJE NA PRAZNOM HODU	DA	DA (ispitivanje sa obe vrste goriva) (najveća masa ≤ 3,5 t)	DA	
EMISIJE IZ KUĆIŠTA KOLJENASTOG VRATILA	DA	DA (ispitivanje samo sa benzinom)	DA	
EMISIJE ISPARAVANJEM	DA (najveća masa ≤ 3,5 t)	DA (najveća masa ≤ 3,5 t)		
TRAJNOST	DA (najveća masa ≤ 3,5 t)	DA (najveća masa ≤ 3,5 t)	DA (najveća masa ≤ 3,5 t)	DA (najveća masa ≤ 3,5 t)
EMISIJE NA NISKOJ TEMPERATURI	DA (najveća masa ≤ 3,5 t)	DA (najveća masa ≤ 3,5 t)		
SAOBRAZNOST	DA (najveća masa ≤ 3,5 t)	DA (najveća masa ≤ 3,5 t)	DA (najveća masa ≤ 3,5 t)	DA (najveća masa ≤ 3,5 t)
OBD	DA (najveća masa ≤ 3,5 t)	DA (najveća masa ≤ 3,5 t)	DA (najveća masa ≤ 3,5 t)	DA (najveća masa ≤ 3,5 t)

¹ „Najveća masa“ označava tehnički najveću dozvoljenu masu prema izjavi proizvođača vozila (ova masa može biti veća od najveće dozvoljene mase propisane nacionalnim zakonodavstvom).

² „Referentna masa“ označava „masu neopterećenog vozila“ uvećanu za 100 kg u svrhu ispitivanja prema prilogu 4. i 8. ECE pravilnika br. 83. Pri tome, „masa neopterećenog vozila“ označava masu vozila u voznom stanju, bez vozača, putnika ili tereta, ali sa 90% punim rezervoarom za gorivo i uobičajnim alatom i rezervnim točkom, ako je predviđen.

II ZAHTJEVI

Član 2.

Jedoobrazni uslovi za vozila iz člana 1. ove naredbe koji podliježu ispitivanju, metode ispitivanja, način vršenja kontrole saobraznosti serijske proizvodnje sa homologovanim tipom, postupak i način uzimanja uzoraka serijske proizvodnje, sadržaj izvještaja o ispitivanju radi izdavanja saopštenja o homologaciji, izgled homologacijske oznake i obrazac saopštenja o homologaciji dati su u Jednoobraznim propisima koji se odnose na homologaciju vozila u pogledu emisije zagađujućih sastojaka iz motora u zavisnosti od goriva koje zahtjeva motor (Pravilnik broj 83 Ekomske komisije za Evropu Organizacije ujedinjenih nacija, u daljem tekstu: ECE pravilnik br. 83), sa važećim izmjenama i dopunama koje je prihvatile i primjenjuje Bosna i Hercegovina, donesenim na osnovu Sporazuma o usvajanju jednoobraznih tehničkih propisa za vozila sa točkovima, opremu i dijelove koji mogu biti ugrađeni i/ili korišćeni na vozilima sa točkovima i uslovima za uzajamno priznavanje dodijeljenih homologacija na osnovu ovih propisa (“Službeni glasnik Bosne i Hercegovine”, broj /2010).

ECE pravilnik br. 49 u izvornom obliku (na engleskom jeziku) dostupan je u Ministarstvu komunikacija i transporta Bosne i Hercegovine, odnosno kod organizacije određene za obavljanje administrativnih poslova u oblasti homologacije.

III HOMOLOGACIJA I ISPITIVANJE

Član 3.

Homologacija vozila iz člana 1. ove naredbe vrši se na uzorcima tipa obuhvaćenim ovom naredbom.

Homologacijska ispitivanja vozila iz člana 1. ove naredbe može provoditi samo laboratorija ovlašćena od strane Ministarstva komunikacija i transporta Bosne i Hercegovine.

IV PROVJERA USKLAĐENOSTI

Član 4.

Provjera usklađenosti vozila sa zahtjevima ove naredbe provodi se prema postupku koji je propisan Pravilnikom o homologaciji vozila, dijelova, uređaja i opreme vozila („Službeni glasnik BiH”, broj 41/08).

Pri provjeri usklađenosti novoproizvedenih i korišćenih vozila prihvataće se homologacije dodijeljene u skladu sa serijom (serijama) izmjena i dopuna ECE pravilnika br. 83 prema Odluci o najnižim tehničkim zahtjevima za novoproizvedena i korišćena vozila pri homologaciji tipa vozila i homologaciji pojedinačnog vozila, koju će donijeti ministar komunikacija i transporta Bosne i Hercegovine.

V PRIMJENA

Član 5.

Ova naredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH”.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi „Naredba o obaveznoj homologaciji vozila u odnosu na emisije gasovitih zagađivača iz motora u zavisnosti od goriva koje zahteva motor” („Službeni list SFRJ”, broj 20/92).

Ministar

.....
mr sc. Rudo Vidović